ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Үенч сумын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/046НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2025 он	Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Д.Энхжаргал Утас:70432545 Цахим хаяг: enkhjargald@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025. 02. 25 № 2/62

танай __________ -ны № __________ -т

ҮЕНЧ СУМЫН ДУНД
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
С.БАТХҮРЭЛ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Үенч сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн доорх зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3, 6 дугаар зүйлийн 6.4.8, 24 дүгээр зүйлийн 24.4, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1, 12.2, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3 дахь заалтуудыг мөрдөөгүй иж бүрэн, тасалбар болголт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Сургуулийн бага ангийн сурагчдын үдийн хоол, дотуур байрны хүнс, сургалтын хэрэглэгдэхүүнийг авахдаа худалдан авах ажиллагаа зарлаагүй шууд худалдан авалт хийсэн 200,299.9 мянган төгрөг;
- Сүү хөтөлбөр, дотуур байрны хүүхдийн хоол, бага ангийн үдийн хоолны тооцоог сар бүр бодоогүй 19,893.9 мянган төгрөг;
- Санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй 3,320,230.3 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 53,185.3 мянган төгрөгийн бараа материалын тооллогыг хагас бүтэн жилээр хийгээгүй;
- Төсвийн зарцуулалтад дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Үенч сумын сургууль нь тайлант онд хөрөнгө оруулалтаар 109,298.1 мянган төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил хүлээн авч үнэ төлбөргүй хөрөнгөөр бүртгэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Сургуулийн бүсийг утасгүй интернэтээр хангах, цахим анги байгуулах санхүүгийн түрээсийн гэрээг 150,980.0 мянган төгрөгөөр байгуулсантай холбоотойгоор өр өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээ сүүлийн жилүүдэд өсөж, 2024 онд 3 дугаар түвшинд үнэлэгдэж, урамшуулал авч багш нарын өрөөг тохижуулжээ. Тайлант онд нийт 41 багшаас 1-р түвшинд 5, 2-р түвшинд 10, 3 дугаар түвшинд 4, 4-р түвшинд 4, нийт 23 багш гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр урамшуулал авч байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**132,147,966.94**	**133,287,817.25**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	93,832,049.70	65,710,812.91
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	93,832,049.70	65,710,812.91
3121	**Төгрөг**	93,832,049.70	65,710,812.91
31211	Төрийн сангийн харилцах	93,832,049.70	65,710,812.91
33	**АВЛАГА**	961,954.24	1,708,961.34
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	961,954.24	1,001,039.63
335	**Бусад авлага**	-	707,921.71
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	707,921.71
34	**УРЬДЧИЛГАА**	-	12,682,700.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	-	12,682,700.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	37,353,963.00	53,185,343.00
354	**Хангамжийн материал**	37,353,963.00	53,185,343.00
35460	Хүнсний материал	2,024,400.00	17,855,780.00
35470	Бусад хангамжийн материал	35,329,563.00	35,329,563.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,259,778,469.87**	**3,320,230,327.03**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	3,259,778,469.87	3,320,230,327.03
392	**Биет хөрөнгө**	3,139,778,469.87	3,200,230,327.03
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,375,750,576.80	3,375,750,576.80
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(550,334,463.89)	(665,821,173.08)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	8,000,000.00	8,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,000,000.00)	(8,000,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	405,924,178.50	637,953,595.30
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(221,762,221.72)	(296,819,500.01)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	223,378,523.82	263,331,374.70
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(105,438,563.64)	(122,490,546.68)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	8,000,000.00	8,000,000.00
39217	Ном	4,260,440.00	326,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	120,000,000.00	120,000,000.00
39301	Програм хангамж	1,130,000.00	1,130,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,130,000.00)	(1,130,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	120,000,000.00	120,000,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,391,926,436.81**	**3,453,518,144.28**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**7,377,092.02**	**115,826,081.66**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	7,377,092.02	115,826,081.66
413	**Өглөг**	7,377,092.02	115,826,081.66
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	37,552.59
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	7,042,682.43	1,631,798.48
4136	**Бусад өглөг**	334,409.59	114,156,730.59
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	113,812,321.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	334,409.59	344,409.59
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**3,384,549,344.79**	**3,337,692,062.62**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	3,384,549,344.79	3,337,692,062.62

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	541,754,600.42	541,754,600.42
51101	Өмч: - төрийн	541,754,600.42	541,754,600.42
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,805,643,263.54	1,758,785,981.37
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,805,643,263.54	1,805,643,263.54
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(46,857,282.17)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,037,151,480.83	1,037,151,480.83
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,391,926,436.81**	**3,453,518,144.28**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Өмнөх оны гүйцэтгэл**	**Тайлант оны гүйцэтгэл**
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,382,774,037.50**	**3,338,551,610.10**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**65,824,637.50**	**165,037,710.10**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	65,824,637.50	165,037,710.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,567,100.00	39,418,653.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,016,400.00	7,354,253.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,550,700.00	32,064,400.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	55,063,722.50	125,619,057.10
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	6,193,815.00	
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,316,949,400.00**	**3,173,513,900.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,998,922,600.00	2,745,469,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,998,922,600.00	2,745,469,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	318,026,800.00	428,044,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	318,026,800.00	428,044,600.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,244,405,501.54**	**3,353,753,462.85**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,244,405,501.54**	**3,353,753,462.85**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,142,863,101.54	3,251,933,990.03
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,310,738,991.27	2,121,612,440.61
210101	Үндсэн цалин	892,055,850.65	1,296,361,644.21
210102	Нэмэгдэл	350,661,846.49	710,015,241.02
210104	Урамшуулал	68,021,294.13	115,235,555.38
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	163,129,909.63	262,687,641.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	109,980,961.92	177,773,341.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	12,324,716.75	21,228,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,809,758.44	10,614,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	567,467.03	10,614,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	28,447,005.49	42,457,100.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	319,099,482.43	411,463,013.23
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,874,237.43	17,841,605.23
210302	Түлш, халаалт	302,225,245.00	392,894,908.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	726,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	7,788,300.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	7,788,300.00	-
2105	**Нормативт зардал**	105,605,776.00	106,565,370.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,122,500.00	-
210502	Хоол, хүнс	104,483,276.00	106,565,370.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	-	4,122,200.00
210604	Урсгал засвар	-	4,122,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	4,019,252.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	4,019,252.00	-
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	10,625,140.00	51,189,520.29
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	28,038,053.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,625,140.00	23,151,467.29
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	221,856,250.21	294,293,804.90
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,121,900.00	67,034,385.38
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,008,000.00	19,663,449.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	165,726,350.21	207,595,970.52
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	101,542,400.00	101,819,472.82
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	101,542,400.00	98,766,270.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	80,488,200.00	78,313,170.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,054,200.00	20,453,100.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	3,053,202.82

213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	3,053,202.82
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**138,368,535.96**	**(15,201,852.75)**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	31,655,429.42
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө		31,655,429.42
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(31,655,429.42)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**138,368,535.96**	**(46,857,282.17)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**2,321,516,500.00**	**3,212,932,553.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**4,567,100.00**	**39,418,653.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	4,567,100.00	39,418,653.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	4,567,100.00	39,418,653.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,016,400.00	-
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,550,700.00	39,418,653.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,316,949,400.00**	**3,173,513,900.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	1,998,922,600.00	2,745,469,300.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,998,922,600.00	2,745,469,300.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	318,026,800.00	428,044,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	318,026,800.00	428,044,600.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**2,228,652,572.70**	**3,180,781,910.79**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,228,652,572.70**	**3,180,781,910.79**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,127,110,172.70**	**3,063,756,787.97**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,404,051,595.70	2,122,321,895.12
210101	Үндсэн цалин	952,993,956.09	1,297,071,098.72
210102	Нэмэгдэл	373,903,336.48	710,015,241.02
210104	Урамшуулал	77,154,303.13	115,235,555.38
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	173,074,909.00	262,687,641.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	120,156,300.00	177,773,341.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,135,800.00	21,228,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,063,223.44	10,614,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,519,862.32	10,614,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,199,723.24	42,457,100.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	312,626,800.00	417,691,397.18
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,832,443.43	20,251,600.75
210302	Түлш, халаалт	299,224,356.57	395,895,796.43

210303	Цэвэр, бохир ус	570,000.00	1,544,000.00
2105	**Нормативт зардал**	103,531,476.00	114,283,400.00
210502	Хоол, хүнс	103,531,476.00	114,283,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	5,400,000.00	7,900,000.00
210604	Урсгал засвар	5,400,000.00	7,900,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	12,723,400.00	53,365,299.37
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,926,400.00	27,248,053.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,797,000.00	26,117,246.37
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	115,701,992.00	85,507,155.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	99,506,492.00	66,163,855.30
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,195,500.00	19,343,300.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**101,542,400.00**	**117,025,122.82**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	101,542,400.00	113,971,920.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	80,488,200.00	86,016,520.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	21,054,200.00	27,955,400.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	3,053,202.82
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	3,053,202.82
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**92,863,927.30**	**32,150,642.21**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	-	**60,271,879.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	-	**60,271,879.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	-	60,271,879.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	60,271,879.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	-	**(60,271,879.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	92,863,927.30	(28,121,236.79)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		93,832,049.70
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	93,832,049.70	65,710,812.91

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	541,754,600.42	1,037,151,480.83	1,769,719,563.04	3,348,625,644.29
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**541,754,600.42**	**1,037,151,480.83**	**1,769,719,563.04**	3,348,625,644.29
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	138,368,535.96	138,368,535.96

C08	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**541,754,600.42**	**1,037,151,480.83**	**1,805,643,263.54**	3,384,549,344.79
D01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**541,754,600.42**	**1,037,151,480.83**	**1,805,643,263.54**	3,384,549,344.79
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**541,754,600.42**	**1,037,151,480.83**	**1,805,643,263.54**	3,384,549,344.79
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(46,857,282.17)	(46,857,282.17)
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**541,754,600.42**	**1,037,151,480.83**	**1,758,785,981.37**	3,337,692,062.62

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	3,308,844,700.00	3,238,000,586.97
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	3,308,844,700.00	3,238,000,586.97
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,203,891,300.00	3,124,028,666.97
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,170,280,200.00	2,122,321,895.12
210101	Үндсэн цалин	1,438,125,200.00	1,297,071,098.72
210102	Нэмэгдэл	649,961,400.00	710,015,241.02
210104	Урамшуулал	82,193,600.00	115,235,555.38
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	271,285,100.00	262,687,641.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	184,473,900.00	177,773,341.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21,702,800.00	21,228,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,851,400.00	10,614,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	10,851,400.00	10,614,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	43,405,600.00	42,457,100.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	420,144,600.00	417,691,397.18
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,661,600.00	20,251,600.75
210302	Түлш, халаалт	395,896,600.00	395,895,796.43
210303	Цэвэр, бохир ус	1,586,400.00	1,544,000.00
2105	**Нормативт зардал**	118,218,200.00	114,283,400.00
210502	Хоол, хүнс	118,218,200.00	114,283,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,900,000.00	7,900,000.00
210604	Урсгал засвар	7,900,000.00	7,900,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	71,186,900.00	71,074,499.37
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,340,700.00	27,248,053.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	43,846,200.00	43,826,446.37
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	144,876,300.00	128,069,834.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	125,533,000.00	108,726,534.30
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	19,343,300.00	19,343,300.00

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	104,953,400.00	113,971,920.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	104,953,400.00	113,971,920.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	84,500,300.00	86,016,520.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	20,453,100.00	27,955,400.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,308,844,700.00	3,209,879,350.18
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	2,745,469,300.00	2,745,469,300.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,745,469,300.00	2,745,469,300.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	428,044,600.00	424,991,397.18
132001	Орон нутгийн төсвөөс	428,044,600.00	424,991,397.18
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	135,330,800.00	39,418,653.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,354,300.00	7,354,253.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	34,170,400.00	32,064,400.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	93,806,100.00	
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**93,832,049.70**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**65,710,812.91**
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**		
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	-	1.00
610001	Төсвийн байгууллага		1.00
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага		
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	-	79.00
620001	Удирдах ажилтан	-	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	-	57.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	-	21.00
620004	Гэрээт ажилтан		
63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	-	670.00
630	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД**	-	670.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС		670.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**-**	**79.00**
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)		79.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 308,967.1 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 105,483.7 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа[1]-г аудитын явцад залруулж баталгаажуулав. Үүнд:

- Тайлант онд дээд шатны төсөв захирагчаас хөрөнгө оруулалтаар ирсэн 45,988.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө болон эргэлтийн данс бүртгэлд бүртгээгүй байсан
- Үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 36,418.6 мянган төгрөгийг урсгал санхүүжилтээр бүртгэсэн
- Орон нутгийн төсвийн данснаас төвлөрүүлсэн 3,053.2 мянган төгрөгийг үлдэгдлээр бүртгэсэн

- Гэрэл цахилгааны төлбөрийн 1,631.8 мянган төгрөгийн нэхэмжлэлийг дутуу бүртгэж өглөг үүсгээгүй
- Багшийн сургалт хөгжлийн зардал болох 12,682.7 мянган төгрөгийг шилжүүлсэн боловч үйлчилгээ аваагүй байхад шууд зардалд бүртгэсэн байсныг урьдчилж төлсөн зардлаар бүртгүүлэв
- Тайлант үеийн үр дүнг 5,708.6 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан

Залруулагдаагүй 203,483.4 мянган төгрөгийн 4 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул "Хязгаарлалттай " дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 203,483.4 мянган төгрөгийн 3 зөрчил[1] илэрснээс, 3,183.5 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 200,299.9 мянган төгрөгийн 3 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Дотуур байр болон бага ангийн хүүхдийн хоол хүнсний бүтээгдэхүүнийг нормативаас илүү зарцуулсан зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хуулийн 11.1.6-т "хоолны норматив зардлыг өөр зориулалтаар ашиглах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.2.1 Зардлын данстай холбоотой холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Сургуулийн сургалтын менежер, багш нар, нийгмийн ажилтан, дотуур байрны багш нарт ур чадварын нэмэгдэл олгохдоо ажилтнуудын ур чадварыг ажлын хэсэг байгуулан тусгай шалгуураар үнэлж дүгнээгүй, нийтэд нь үндэслэлгүйгээр олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", БШУС, ХНХС, СС-ын хамтарсан 2021 оны 2 дугаар сарын 01-ны А/35/А10/9/ дугаар тушаалаар баталсан "Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, зарим албан тушаалтанд ур чадварын нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлт"-ын холбогдох заалтуудыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Багш нарын ур чадварын нэмэгдлийг журмын дагуу ажлын хэсгийн үнэлгээг үндэслэн олгох

5.2.2 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд дотуур байр болон бага ангийн сурагчдын үдийн хоол хүнсэнд 200,299.9 мянган төгрөгийн материалыг шууд худалдан авалт хийсэн байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4-т "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно" заалтыг зөрчиж байна.

[1] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хууль болон Төсвийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах хуулийн дагуу худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж ажиллах

5.2.3 Хөрөнгийн данстай холбоотой асуудлаар

Илрүүлэлт: Хөрөнгийн тооллогыг хагас бүтэн жилээр хийгээгүй, эд хариуцагчийн тооцоог сар бүр бодоогүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна.", 12.2-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг дараах тохиолдолд заавал хийнэ":, 12.2.1.жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө; 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 72 дугаар зүйлийн 72.4-т "комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид тусгай жагсаалтаар шилжүүлэн өгөх" гэсэн заалтуудыг зөрчиж байна.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 01-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үнэлэс:				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Хүлээн авсан компьютер тоног төхөөрөмжийг дансанд бүртгэлд тусгаагүй	1	45,988.8			1	45,988.8	1	45,988.8				
Байгууллагын үйл ажиллагааны орлогыг санхүүжилтээр бүртгэсэн	1	36,418.6			1	36,418.6	1	36,418.6				
Мөнгөн хөрөнгийн оны эцсийн төвлөрүүлэлтийг үлдэгдлээр бүртгэсэн	1	3,053.2			1	3,053.2	1	3,053.2				
Гэрэл цахилгааны төлбөрийн нэхэмжлэлийг дутуу бүртгэж өглөг үүсгээгүй	1	1,631.8			1	1,631.8	1	1,631.8				
Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас багшийн сургалт хөгжлийн зардлыг компани руу шилжүүлж гүйцэтгэл гараагүй	1	12,682.7			1	12,682.7	1	12,682.7				
Тайлант үеийн үр дүнг зөрүүтэй илэрхийлсэн.	1	5,708.6			1	5,708.6	1	5,708.6				
Нийт	**6**	**105,483.7**			**6**	**105,483.7**	**6**	**105,483.7**				

6.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Алдаа, зөрчлийн товч утга	**Нийт алдаа, зөрчлийн дүн**		**Үнэлэс:**							
			Төлбөрийн акт		**Албан шаардлага**		**Зөвлөмж**		**Хууль, хяналтын бай**	
	Тоо	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**	**Тоо**	**Дүн**
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Дотуур байр болон бага ангийн хүүхдийн хоол хүнсний бүтээгдэхүүнийг тооцоог сар бүр бодоогүй, нормативаас илүү зарцуулсан	1	3,183.5	1	3,183.5						
Сургуулийн сургалтын менежер, багш нар, нийгмийн ажилтан, дотуур байрны багш нарт ур чадварын нэмэгдэл олгохдоо ажилтнуудын ур чадварыг ажлын хэсэг байгуулан тусгай шалгуураар үнэлж дүгнээгүй, нийтэд нь үндэслэлгүйгээр олгосон	1	0					1	0		
Хөрөнгийн тооллогыг хагас бүтэн жилээр хийгээгүй, эд хариуцагчийн тооцоог сар бүр бодоогүй	1	0					1	0		
ДҮН	**3**	**3,183.5**	**1**	**3,183.5**			**1**	**0**		

6.3 ***Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал*** ***/мянган төгрөгөөр/***

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үнэлэс:					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулаагүй хөрөнгө зарцуулсан	1	200,299.9					1	200,299.9
ДҮН	**1**	**200,299.9**					**1**	**200,299.9**